

"Gym is toch gewoon een spelletje doen?"

Dit artikel is van een vakleerkracht die oorspronkelijk groepsleerkracht was. Hij heeft naast de pabo en het cios de module vakbekwaamheid bewegingsonderwijs gedaan om zijn bevoegdheid te halen. En dit is nu precies waarvoor de KVLO vindt dat de leergang bewegingsonderwijs is bedoeld: gedreven collega's met passie voor bewegen die op hun school vakspecialist willen worden.

TEKST MENNO BOSMA FOTO'S PRIVE COLLECTIE

Ik werk als onderwijzer en vakleerkracht bewegingsonderwijs in het basisonderwijs. In ons team wordt gym heel belangrijk gevonden. De directie neemt gym heel serieus. Gym is ook een heel serieus vak. Ik vind het zelfs het belangrijkste vak dat

in het onderwijs thuishoort. Acht jaar geleden kwam de directeur mijn lokaal binnen om te vragen of ik gym wilde gaan geven. De gymjuf ging verhuizen naar Friesland en ik had naast mijn Pabo- ook een Cios-diploma. Mijn directeur vond mij een geschikte vakleerkracht

bewegingsonderwijs. Ik wilde dit heel graag en vond het een eer dat ik gevraagd werd. Ik moest alleen mijn diploma vakleerkracht bewegingsonderwijs halen en dat heb ik gedaan.

Gym is meer dan spelletjes doen

Bij gym leer je niet alleen verschillende vormen van bewegen (bewegingsvaardigheden), maar ook hoe je met elkaar om moet gaan (sociaal emotioneel). Daarnaast werk ik ook aan de reguleringsdoelen; leer ik kinderen hoe ze zelfstandig een spelletje opgang moeten houden. Hierbij wordt de zelfstandigheid van de kinderen in het deelnemen aan bewegingssituaties en van het inzicht in de bewegingssituaties vergroot (omgaan met het arrangement', 'omgaan met de regelingen in de bewegingssituatie' en 'reflecteren op de activiteit en het bewegingsgedrag'). Het vak bestaat niet alleen uit spelletjes, ik werk bijvoorbeeld met twaalf leerlijnen. De kinderen leren springen, zwaaien, balanceren, doelspelen, enzovoort.

Dat bouw je op van groep 3 t/m 8 en dan differentieer ik ook nog om iedereen op zijn eigen niveau te kunnen bedienen. Met gym probeer je kinderen enthousiast te maken voor bewegen, zodat ze op een sport gaan en blijven. Kinderen worden zo sociaal en leren hoe je met andere moet omgaan. Het is dus ook een sociale vaardigheidstraining. Toch hoor je soms van collega's: "Lekker geven dat gym. Je hebt geen tafeltjesavonden en je hebt bijna geen administratie." Ik heb ook gehoord dat gym gewoon een spelletje geven is. Gelukkig hoor ik dit niet vaak, omdat veel collega's weten wat het vak gym/bewegingsonderwijs inhoudt. Voor de collega's in het onderwijs die niet begrijpen hoeveel energie gym kost, probeer ik hieronder een korte uitleg te geven.

Boeiend maar vermoeiend

Ik was tijdens mijn opleiding al begonnen met het gym geven aan de kinderen van de groepen drie tot en met acht. Ik was doodmoe aan het einde van de dag. Ik kon aan het eind van de dag niet meer. Na een tijdje ben ik naar directie gegaan om mijn twijfels over het vak uit te spreken. Ik was gewoon gesloopt aan het einde van de dag. Gelukkig begon ik het lesgeven in de gymzaal in de vingers te krijgen en werd het vak boeiend. Wat is er namelijk mooier dan een gymles op niveau te geven, waarin je kan differentiëren en kinderen hun energie in kwijt kunnen met een grote glimlach op hun gezichten. Ik zie kinderen veranderen, sommige worden socialer, andere krijgen meer zelfvertrouwen, weer andere overwinnen hun angsten en dat komt voor een groot gedeelte door de gymlessen. Ik doe het nu al ruim zeven jaar. De lessen verlopen goed, maar de vermoeidheid

is er nog na iedere dag. Hoe dat komt?

Ten eerste ben ik heel de dag aan het scannen/observeren. Tijdens de gymles kijk ik steeds door de zaal van voor naar achter en van links naar rechts en dat steeds weer. Ik kijk of de kinderen wel veilig deelnemen aan de les of alle kinderen wel meedoen of er eerlijk gespeeld wordt. Zijn er ruzies dan moet ik ingrijpen. De gymlessen duren 45 minuten en wij hebben zeven gymlessen. Dat vergt veel concentratie. Scherp blijven is heel belangrijk. Een ongeluk zit in een klein hoekje en door op te letten kan je dat ongelukje vaak voorkomen.

Ten tweede maakt het geluid mij heel moe. Kinderen zijn heel enthousiast en dat moet ook. Gymmen is ook bedoeld om je uit te leven. Mijn gymzaal is helaas ook een klankkast en het geluid wordt er behoorlijk versterkt. Je zit dus heel de dag in deze klankkast. Aan het eind van de dag als de kinderen weg zijn, dan geniet ik altijd even van de rust om mij heen.

Met gym probeer je kinderen enthousiast te maken voor bewegen, zodat ze op een sport gaan en blijven.

Ten derde moet ik tijdens de gymles regelmatig kinderen corrigeren. Ik word bijna nooit boos, maar het zijn kleine dingetjes. "Jan kan je even stil zijn tijdens de uitleg. Annemarie ruim jij even die bal op die je net uit de kast hebt gepakt. Bas blijf van Maarten af! Hij vindt het niet meer leuk." Dit zeven keer 45 minuten. Al het corrigeren kost veel van mijn energie.

Extra's

Naast deze drie zaken heb je nog veel meer dingen die je als gymleraar/vakleerkracht bewegingsonderwijs moet doen. Ik ga hier niet over uitweiden, maar zal ze kort noemen: de WC schoonmaken (bij ongelukjes), hulpverleners bij de toestellen, ruzies oplossen, EHBO verlenen, enzovoort. Als je al het bovenstaande hebt gelezen, denk dan niet dat dit negatief opgevat moet worden. Het hoort allemaal bij het boeiende vak gym. Waar kinderen met plezier moeten bewegen, sociaal leren om te gaan met elkaar, hun angsten proberen te overwinnen, zelfvertrouwen krijgen en teleurstellingen moeten leren te overwinnen. De gymdocent(e)/vakleerkracht bewegingsonderwijs heeft een belangrijke rol om kinderen op een veilige manier optimaal te laten bewegen. De vermoeidheid hoort bij het mooiste vak dat er bestaat. Gym geven, dat gaat nou eenmaal niet vanzelf! Gym is dus meer dan gewoon een spelletje doen. ■

Hulpverleners

Menno Bosma is vakleerkracht bewegingsonderwijs op de RK Antoniuschool in Kudelstaart.

Contact:
menno@rkantonius.nl